

Tietopaketti: Elisan laajakaista

As. Oy Ilmalax siirtyy 15.1.2026 käyttämään Elisan valokuitu- ja kaapeli-tv-yhteyttä. Samalla entinen DNA:n kaapelimodeemin kautta kulkeva nettiyhteys lakkaa toimimasta. Myös tv-kanavat siirtyvät uusille kanavapaikoille.

Asukkaiden tilaamat **DNA:n Internet-liittymät ja tv-kanavapaketit tulee irtisanoa itse**, sillä sopimukset eivät raukea automaattisesti palvelun päättyessä. Irtisanominen kannattaa hoitaa etukäteen ja ehdottomasti viimeistään 15.1.2026.

Uusien tietoliikenneyhteyksien käyttöönottamiseksi asukkaan täytyy virittää tv-kanavat uudelleen, hankkia Internet-reititin ja asentaa se. Ohjeet alla.

1

Tv-kanavien virittäminen

Jos taloudessa katsotaan tavallisia kaapeli-tv-kanavia, ne on viritettävä uudelleen Elisan verkon tultua käyttöön. Television (ja digiboksin, jos sellainen on käytössä) valikoista löytyy kanavien hakutoiminto, jonka käynnistämällä laitteen saa etsimään päivittyneet kanavapaikat. Haku kestää hetken ja sen jälkeen televisio toimii kuten ennenkin. Uusia laitteita ei tarvitse hankkia.

Talouteen mahdollisesti tilatut DNA:n kanavapaketit lakkaavat toimimasta vaihtopäivänä, mutta Elisan kautta on mahdollista tilata vastaavia kanavapaketteja. DNA TV -palvelu toimii jatkossa kuten tähän astikin, koska se käyttää yleistä Internetiä eikä riipu palveluntarjoajasta.

Esitietoa reitittimestä ja sen kytkemisestä

Elisa on luvannut ilmaisen Huawei K572 -reitittimen asukkaille, jotka tekevät liittymäsopimuksen. Vaihtoehtoisesti asukas voi hankkia haluamansa reitittimen itse. Laitteen on oltava tyypiltään langallinen Ethernet-reititin. Kannattaa huomata, että tämä on eri asia kuin modeemi, jollaista ei tarvitse ostaa eikä sellaisesta Elisan valokuituliittymän kanssa ole mitään hyötyä.

Asuntoon on putkiremontin aikana asennettu yksi datarasia, johon on merkitty paikat 1 ja 2. Jos rasioita on lisätyönä asennettu useampia, numerointi jatkuu 3:sta ylöspäin. Remonttipartio on tehnyt kytkennät valmiiksi siten, että nettiyhteys ilmestyy paikkaan 1, kun Elisan asiakkuus tammikuussa alkaa.

Reitittimessä on tyypillisesti yksi (kalliimmissa useampia) portti, jonka kautta se kytkeytyy Internetiin. Sen tunnistaa merkinnästä "WAN" tai "Internet", tai toisinaan pienestä maapallon kuvasta. Lyhenteellä "LAN" merkityjä portteja käytetään tietokoneiden ja muiden nettiin kytkettävien laitteiden liittämiseen. Elisan tarjoama ilmainen reititin osaa itse havaita, mikä porteista on kytketty Internetiin ja mitkä taas lähiverkon laitteisiin, joten käyttäjä voi tehdä kytkennät kuten haluaa.

Reitittimen kyljessä on tavanomaisesti tarra, josta käyvät ilmi mm. verkon oletusnimi (SSID) ja oletussalasana (password, passwd, key, tms). Tiedot saattavat myös löytyä ohjekirjasta tai sen mukana tulevasta infokortista.

Reitittimen asentaminen 1: yksinkertainen tapa

Tämä asennustapa sopii niille, jotka vain haluavat samanlaisen järjestelyn kuin DNA:n modeemin kanssa oli käytössä. Asunnon datarasian paikkaa 1 käytetään tulona reitittimelle eivätkä muut rasiat ja paikat tule käyttöön. Jos paikka 1 ei ole sopiva valinta reitittimelle, Internet-tulon voi siirtää johonkin toiseen rasiaan ja pistoraasiaan kytkeäntäulusta, joka löytyy sähkökeskuksen lähelle asennetusta uudesta IT-kotelosta.

Jos käytössä on Huawei K572 -reititin (jollaisen Elisa antaa ilmaiseksi):

1. Sijoita reititin datarasian läheisyyteen ja yhdistä se virtakaapelilla pistorasiaan.
2. Kytke jokin reitittimen LAN-porteista lähiverkkokaapelilla datarasian porttiin 1.
3. Käynnistä reititin.

Langattoman verkon käyttöönotto:

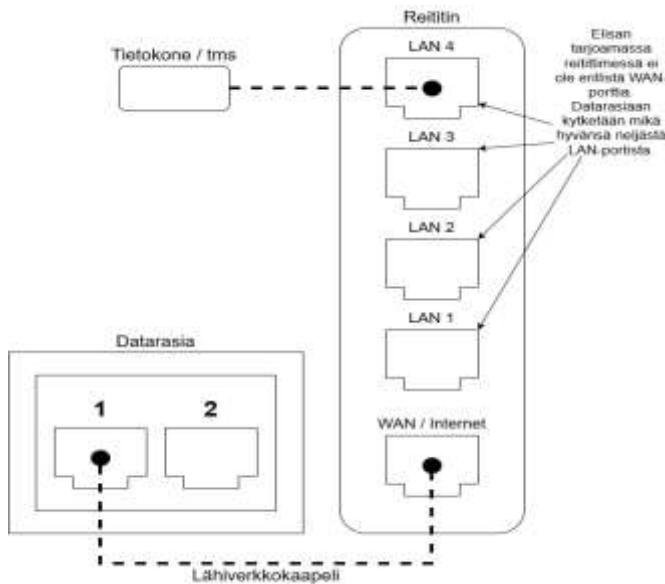
4. Kytke tietokone käyttöönoton ajaksi reitittimen vapaaseen LAN-porttiin lähiverkkokaapelilla.
5. Kirjaudu nettiselaimella reitittimen hallintakonsoliin osoitteessa <https://192.168.100.1> ja syötä salasana. Salasana löytyy reitittimen kyljessä olevasta tarrasta.
6. Hyväksy langattoman verkon käynnistäminen.
7. Halutessasi voit vaihtaa verkon nimen ja salasanan tässä vaiheessa. Muuten tarrassa näkyvät asetukset jäävät käyttöön.
8. Tietokoneen voi nyt irrottaa reitittimestä, jos sitä on tarkoitus käyttää langattomasti.

Jos käytössä on jokin toinen reititin:

1. Sijoita reititin datarasian läheisyyteen ja yhdistä se virtakaapelilla pistorasiaan.
2. Kytke reitittimen WAN-portti lähiverkkokaapelilla datarasian porttiin 1.
3. Käynnistä reititin.

Reitittimen asetusten vaihto (tarvittaessa):

4. Kytke tietokone käyttöönoton ajaksi reitittimen vapaaseen LAN-porttiin lähiverkkokaapelilla.
5. Kirjaudu nettiselaimella reitittimen hallintakonsoliin. Sen osoite ja salasana löytyvät reitittimen kyljessä olevasta tarrasta tai ohjekirjasta. Käynnistä tarvittaessa langaton verkko ja tee haluamasi muutokset, kuten verkon nimen ja salasanan vaihto.
6. Tietokoneen voi nyt irrottaa reitittimestä jos sitä on tarkoitus käyttää langattomasti.

Kuva 1: reitittimen kytkeminen datarasiaan

Reitittimen sijoittaminen IT-kotelon sisälle saattaa haitata wifi-yhteyttä, koska radioliikenne ei välttämättä kulje metallisen kaapin läpi tarpeeksi hyvin. (Kirjoittaja ei ole vielä voinut testata asiaa ja lopputulos riippuu myös asunnon koosta.) Asuntoon voi kuitenkin lisätä erillisiä Wi-Fi-tukiasemia (ks. edempänä). Sopivan pienen reitittimen (kuten K572) voi myös asentaa vaikka IT-kotelon päälle.

Muuta huomioitavaa uudesta lähiverkosta

Jos langattoman lähiverkon nimeä ja salasanaa ei vaihda reitittimen asetuksista, täytyy kaikki huoneistossa olevat langattomat laitteet asettaa käyttämään uutta nimeä ja salasanaa. Saattaa siis olla helpompaa vaihtaa verkon nimi ja salasana samoiksi kuin vanhan verkon. Valinta on tietenkin asukkaan.

Jos vaihdat langattoman verkon nimen, älä sisällytä siihen nimeäsi, osoitettasi äläkä muita yksilöiviä tietoja. Riittää, kun nimen ymmärtävät ne, joiden on tarkoitus kirjautua verkkoon.

Reititin ja muut lähiverkkolaitteet (kytkimet, tukiasemat, ...) ovat standardilaitteita eivätkä ne ole mitenkään riippuvaisia juuri Elisan nettiliittymästä. Ne toimivat yhtä lailla missä muussa hyvänsä taloyhtiössä. Pois muuttaessaan niistä ei tarvitse luopua eikä ostaa uusia tilalle.

Lähiverkkokaapelien ostaminen

Lähiverkkokaapeleita saattaa joutua ostamaan lisää, jos kytkentöjä aikoo tehdä paljon. Niitä myyvät Verkkoakauppa, Clas Ohlson, Gigantti, Prisma ja moni muu liike. Kaapelityyppejä on paljon erilaisia, mutta **järkevin ostos on Cat 6 U/UTP**, koska myös kiinteistön kaapelivedot on tehty sillä. Muita yleisiä tyypppejä ovat Cat 6A (uudempi ja laadukkaampi versio) ja S/FTP (paremmin suojattu kaapeli). Myös nämä toimivat oivallisesti eikä niiden käytölle ole mitään estettä, mutta lisähyötyä niistä ei yleensä saa.

Vanhemmat Cat 5e -kaapelit, joita monilla varmasti löytyy varastojen kätkeistä, voivat myös olla täysin käyttökelpoisia, mutta niiden maksiminopeus on 1 Gbps vaikka uusi verkko pystyisi 10 Gbps nopeuteen.

Jos aikoo asentaa reitittimen IT-kotelon sisälle, kannattaa hankkia lyhyitä ja hyvin taipuvia kaapeleita. Kirjoittaja on onnistunut tässä tehtävässä Fuj:tech-merkkisillä taipuvilla 25 cm kaapeleilla. Muitakin hyviä merkkejä on ja kaupassa osataan varmasti neuvoa.

Kaapelin tyyppi lukee sen kyljessä, pitkän infolitanian seassa. On ehkä hyödyllistä tietää, että lyhenne Cat tulee sanasta Category, joten jos tekstissä esiintyy esim. "Category 6", se on sama kuin Cat 6.

Mahdollisesti hyödyllistä nippelitietoa

Tässä sanastoa ja lyhyt tiivistelmä eräistä asioista, joiden olemassaolosta kannattaa ehkä olla tietoinen:

- Lähiverkko (LAN, local area network) on esim. kotona tai työpaikalla sijaitseva suljettu tietoverkko, jonka sisällön ei kuulu näkyä koko maailmalle.
- Wi-Fi (myös WLAN) on langaton versio lähiverkosta. Samassa lähiverkossa voi olla sekä langallisesti että langattomasti kytkettyjä laitteita.
- Reititin (router) on laite, joka kytkee lähiverkon laitteet toisiinsa ja luo reitin Internetiin siten, että lähiverkko pysyy suojattuna. Elisan ilmaiseksi tarjoama Huawei K572 on tällainen.

- Modeemi (modem) on laite, jonka avulla esim. tietokone voidaan kytkeä Internetiin vanhanaikaisen analogisen verkon, kuten kaapeli-tv:n tai puhelinverkon, kautta. Modeemia ei tarvita, jos käytössä on oikea tietoliikenneliittymä. Aiemmin monella käytössä ollut DNA:n nettilaite oli tällainen. Siinä oli myös sisäänrakennettu reititin ja Wi-Fi-tukiasema.
- Ethernet-kytkin (Ethernet switch) on laite, johon kaapelilla yhdistetyt laitteet voivat keskustella keskenään. Lähiverkkoa voidaan laajentaa yhdistämällä reitittimeen kytkimiä ja niihin mahdollisesti lisää kytkimiä. Vähän kuin monipaikkainen jatkojohto silloin, kun pistorasiassa ei ole tilaa kaikille laitteille.
- Ethernet-keskitin (Ethernet hub) on vanhanaikainen, heikko versio kytkimestä. Se toimii sitä heikommin mitä enemmän laitteita siihen yhdistetään. Tällaisesta ei kannata maksaa rahaa. Tarjolla vain käytettynä.
- Wi-Fi-tukiasema, Wi-Fi-liitäntäpiste (Wi-Fi access point, Wi-Fi AP): laite, jonka kautta langattomat laitteet liittyvät lähiverkkoon, johon tukiasema itse on kytkettynä langallisesti. Yhteen lähiverkkoon voidaan esim. kattavuuden parantamiseksi liittää useita liitäntäpisteitä. Huawei K572 sisältää tällaisen. Se osaa myös toimia ylimääräisenä liitäntäpisteenä, jos niitä on verkossa useampia.
- Langaton silta (wireless bridge): kuin Ethernet-kytkin, joka itse kytkeytyy lähiverkkoon langattomasti. Tavallaan kuin käänteinen tukiasema: muuttaa langattoman yhteyden takaisin langalliseksi. Hyödyllinen silloin, kun halutaan sijoittaa langallinen laite verkkokaapelien ulottumattomiin.
- PoE, Power over Ethernet: sähkövirtastandardi, jonka avulla pientä määrää sähköä voidaan siirtää lähiverkkokaapelia pitkin. Jotkin kytkimet ja tukiasemat osaavat ottaa tarvitsemansa sähkövirran tästä. Hyödyllinen mm. kun halutaan kiinnittää Wi-Fi-tukiasema korkealla tai vaikka huoneen kattoon ilman, että sinne pitää vetää myös erillinen sähköjohto. Vaatii tuen kaapelin kummassakin päässä olevalta laitteelta ja on erikseen kytkettävä käyttöön. Tämä ei onnistu Huawei K572:lla.

Kysymyksiä?

Lisätietoja ja tarvittaessa myös asennusapua tarjoaa Mikko Teräs (mikko.teras@gmail.com). Asianomainen on käytettävissä pääasiassa työajan ulkopuolella, joten yhteydenotot mieluiten sähköpostitse.

2.11.2025 Mikko Teräs